

Δημήτρης Σταματόπουλος
Πτυχιούχος Α.Β.Σ.Θ.
τ. Γεν. Δ/ντης Υπ. Οικονομικών
Διδάκτωρ Παντείου
Πανεπιστημίου

Αντώνης Καραβοκύρης
Πτυχιούχος Α.Β.Σ.Π.
τ. Δ/ντης Υπ. Οικονομικών

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΝΘΕΤΟ

ΜΕ ΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 13 με την Εγκ. ΠΟΛ.1219/6-10-2014 για τις αμοιβές σε είδος. (γενικές αμοιβές, χρήση αυτοκινήτων, δάνεια, προκαταβολές, εκχώρηση κατοικιών, δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.)σελ. 3**
- II. Αντικατάσταση του θέματος 3 του άρθρου 18 του ΚΦΕ (Σελ.212-213) για τον υπολογισμό της μείωσης του φόρου για τα έξοδα ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης κατά ποσοστό 10% του συνολικού ετήσιου ποσού αυτών.σελ. 20**
- III. Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 23 με την Εγκ. ΠΟΛ. 1216/2014 για δαπάνες αγοράς αγαθών ή εξόδων άνω των 500 €.σελ. 22**
- IV. Τεκμήριο αγοράς ακινήτων ή ανέγερσης οικοδομών.....σελ. 26**
- V. Πως φορολογείται η διαφορά που προκύπτει από τα τεκμήρια σελ. 27**
- VI. Ειδική χρεωστική διαφορά – ζημιά, από συγκεκριμένες περιπτώσεις διαγραφής χρεών, εκπίπτει σε 15 ετήσιες δόσεις για τις τράπεζες, τις επιχειρήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και τις επιχειρήσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).σελ. 28**
- VII. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε προαιρετική μετατροπή επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.....σελ. 30**

Ι. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛ.1219/6-10-2014 ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Α. Πριν παραθέσουμε την ερμηνεία των διατάξεων θα παραθέσουμε κάποιες επισημάνσεις με τη μορφή συμπερασμάτων που εξάγονται από τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ.1219/6-10-2014 και τα διευκρινιστικά κείμενα από το Υπουργείο Οικονομικών:

Γενικό συμπέρασμα – επισήμανση:

Οι αμοιβές σε είδος καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 13, με ένα γενικό κανόνα για όλους τους εργαζόμενους και τα συγγενικά τους πρόσωπα.

Ο γενικός κανόνας δεν καταλαμβάνει τους εταίρους ή μετόχους, εκτός εάν λαμβάνουν αμοιβές ΔΣ, οπότε θεωρούνται για τη φορολογία ως μισθωτοί.

Στη συνέχεια εξειδικεύονται 4 κατηγορίες παροχών σε είδος για τις οποίες είναι αναγκαίο να προσδιοριστεί η αγοραία αξία τους προκειμένου να αποτελέσουν φορολογητέο εισόδημα για τον εργαζόμενο, εταίρο ή μέτοχο.

Οι παροχές αυτές είναι:

- α) η παραχώρηση οχήματος,
- β) τα δάνεια ή η προκαταβολή μισθού,
- γ) τα δικαιώματα προαίρεσης (stock options) απόκτησης μετοχών και
- δ) η παραχώρηση κατοικίας.

Δηλαδή στις εξειδικευμένες κατηγορίες συμπεριλαμβάνεται και ο εταίρος και οι μέτοχοι, πράγμα που δεν πράττει ο νόμος στη γενική κατηγορία.

Ειδικότερα:

1. Οποιοσδήποτε παροχές σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο αυτού συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημά του στην αγοραία αξία τους, εφόσον η συνολική αξία των παροχών σε είδος υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά φορολογικό έτος. **Δηλαδή μια γενικά αμοιβή σε είδος** (όχι αυτοκίνητο, δικαιώματα επί μετοχών, κατοικία, δάνειο, προκαταβολή μισθού) μέχρι και 300 ευρώ το χρόνο δεν λογίζεται ως μισθός.

Σύμφωνα με την διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών της 7-10-2014 : « **Ακόμα και σε όσα στελέχη εταιριών η αξία της παροχής υπερβαίνει τα 300 ευρώ, το όριο των 300 ευρώ λειτουργεί ως αφορολόγητο όριο και θα φορολογηθεί μόνο για το υπερβάλλον.**»

2. Στις παροχές σε είδος στους εργαζόμενους και στα συγγενικά τους πρόσωπα που υπερβαίνουν τα 300 ευρώ ανά φορολογικό έτος και συνεπώς προσαυξάνουν το φορολογητέο εισόδημα των εργαζόμενων περιλαμβάνονται και οι: Δωροεπιταγές, Διατακτικές, Χρήση εταιρικών πιστωτικών καρτών, Εκπτώσεις ή δωρεάν παροχές από τις επιχειρήσεις κοινής

ωφέλειας κ.λπ., Πληρωμές φροντιστηρίων, παιδικών σταθμών, διδασκτρων, συνδρομών, ιατρικά έξοδα. Βλέπε ανάλυση στη συνέχεια.

3. Για τα ποσά που καταβάλλονται για τη χρήση κινητών τηλεφώνων:

Εάν το ποσό του λογαριασμού του κινητού τηλεφώνου είναι ίσο με το καθορισμένο από την επιχείρηση πάγιο του προγράμματος που αγόρασε από την επιχείρηση κινητής τηλεφωνίας, δεν λογίζεται ως μισθός του χρήστη του τηλεφώνου και *δεν φορολογούνται ανεξαρτήτως του ύψους τους, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια του φορολογουμένου ή του εργοδότη του.*

Εάν ο λογαριασμός υπερβαίνει το καθορισμένο πάγιο, τότε και το υπερβάλλον δεν θεωρείται μισθός εάν βεβαιώνει ο εργοδότης ότι αυτό αφορά επαγγελματικές ανάγκες. Σε περίπτωση που το υπερβάλλον ποσό αφορά προσωπικές ανάγκες του εργαζόμενου τότε θεωρείται μισθός του. Βλέπε ανάλυση στη συνέχεια

4. Η αμοιβή σε είδος για την παραχώρηση χρήσης αυτοκινήτου, αποτιμάται σε ποσοστό 30% του κόστους των αποσβέσεων, των τελών κυκλοφορίας, του κόστους των επισκευών και συντηρήσεων καθώς και του χρηματοδοτικού κόστους αγοράς ή μίσθωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τις εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης.

Με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1219/6-10-2014, γίνεται δεκτό ότι δεν λογίζεται το συνολικό κόστος, αλλά λαμβάνονται μόνο τα προαναφερόμενα περιοριστικά, δηλαδή δεν λαμβάνονται υπόψη οι λοιπές δαπάνες για καύσιμα, διόδια κ.λπ.

Στη συνέχεια, με την διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών 7-10-2014 αναφέρεται ότι, « Σε καμία περίπτωση ΔΕΝ θεωρείται παροχή η δαπάνη των καυσίμων και συντήρησης των αυτοκινήτων (π.χ. διόδια, βενζίνη, ΚΤΕΟ, service, parking, αλλαγή ελαστικών κλπ.)» Σημειώνουμε όμως ότι, οι δαπάνες συντηρήσεων αναφέρονται ρητά στις πιο πάνω διατάξεις, δηλαδή στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις, ως εκ τούτου απαιτείται διόρθωση των διατάξεων αυτών.

5. Παροχή σε είδος αποτελεί και η χορήγηση δανείου κατόπιν έγγραφης συμφωνίας από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο. Η ωφέλεια για τον λήπτη της παροχής αυτής προσδιορίζεται ανά φορολογικό έτος, υπολογίζεται κατά το μήνα στον οποίον έγινε η παροχή και αποτιμάται ως η διαφορά μεταξύ των τόκων που υπολογίζονται με βάση το μέσο επιτόκιο αγοράς και των τόκων που τυχόν κατέβαλε ο δανειζόμενος. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία ως παροχή σε είδος λαμβάνεται το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου.

6. Η προκαταβολή μισθού άνω των τριών (3) μηνών, θεωρούνται δάνειο. Με την εγκ. ΠΟΛ. 1219/6-10-2014 για τον υπολογισμό του μισθού αναφέρατε ότι λαμβάνουμε υπόψη μας για τον υπολογισμό **τον καθαρό μηνιαίο μισθό** και όχι το μικτό, αυτό όμως είναι σε βάρος των φορολογουμένων μισθωτών.

Π.χ. Καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.000 €. Προκαταβολή 2.000 € άτοκη. Δεν υπάρχει θέμα και δεν προκύπτει αμοιβή σε είδος. Αντίθετα σε άτοκη προκαταβολή 3.500 €, θα υπολογιστεί ως αμοιβή σε είδος ο τόκος που δεν καταβλήθηκε. Βλέπε στη συνέχεια.

Σημειώνουμε ότι η αναφορά των διατάξεων σε μισθό παραπέμπει ευθέως στον μικτό και όχι στον καθαρό μισθό που αναφέρει η εγκύκλιος ΠΟΛ.1219/6-10-14, γιατί σε όλα τα κείμενα συλλογικές συμβάσεις κ.λπ. όταν καθορίζεται ο κατώτατος μισθός καθορίζεται ο μικτός μισθός. Ο καθαρός προκύπτει μετά την αφαίρεση των εισφορών του εργαζόμενου, η οποία μπορεί να μεταβληθεί από την ασφαλιστική νομοθεσία.

Ως μισθός θεωρείται η κάθε παροχή του εργοδότη, οποιασδήποτε μορφής ή ονομασίας που χορηγείται ως αντάλλαγμα για την εργασία που παρέχει ο μισθωτός.

Το αναφερόμενο ποσό μισθού σε όλα τα κείμενα της εργατικής νομοθεσίας παραπέμπει σε μικτό μισθό. Οι αναφορές και διακρίσεις για το μισθό γίνονται σε νόμιμο, συμβατικό και βασικό μισθό, όχι όμως σε καθαρό μισθό.

Οι καθαρές αποδοχές προκύπτουν, εάν από το μικτό μισθό αφαιρέσουμε τις ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις της εργατικής νομοθεσίας, που καταβάλει ο μισθωτός και απλά παρακρατούνται και αποδίδονται από τον εργοδότη.

7. Παροχή σε είδος λογίζεται και η παραχώρηση κατοικίας σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο. Η παροχή αυτή αποτιμάται στο ποσό του μισθώματος που καταβάλλεται απευθείας από τον εργοδότη προς τον εκμισθωτή της παραχωρούμενης κατοικίας, ενώ στην περίπτωση που η προς παραχώρηση κατοικία ανήκει στον εργοδότη, η παροχή σε είδος αποτιμάται σε ποσοστό 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

8. Παροχή σε είδος θεωρείται και η ωφέλεια που λαμβάνει εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών.

Β. Ερμηνεία σύμφωνα με την Εγκ. ΠΟΛ. 1219/6-10-2014, διευκρινιστικές θέσεις Υπουργείου Οικονομικών και σχετικές παρατηρήσεις

1. Γενικά:

Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.4172/13 (ΚΦΕ) **ορίζεται ότι το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει** τα πάσης φύσεως εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτώνται στο πλαίσιο υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 12, **ορίζονται περιπτώσεις, για τις οποίες θεωρείται ότι υφίσταται εργασιακή σχέση**, και κατά συνέπεια το εισόδημα που αποκτάται από τα πρόσωπα των περιπτώσεων αυτών θεωρείται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 13 , **προσδιορίζονται οι παροχές σε είδος** που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό του πρόσωπο ή κατά περίπτωση όπου ρητά προβλέπεται στο νόμο ένας εταίρος ή μέτοχος και οι οποίες συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Οι διατάξεις του άρθρου 13 ν.4172/13 (ΚΦΕ) έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που **αποκτώνται** στα φορολογικά έτη που ξεκίνησαν **από 1.1.2014 και μετά**. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 60 και της παρ. 21 του άρθρου 72, **οι παροχές αυτές υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου από 1.1.2015 και μετά**.

Οι εκκαθαριστές μισθοδοσίας πρέπει να αποτιμούν τις παροχές αυτές που προσauξάνουν το φορολογητέο εισόδημα των ανωτέρω προσώπων **και να τις συμπεριλαμβάνουν και αυτές στις βεβαιώσεις αποδοχών** των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις που θα χορηγηθούν

2. Αμοιβή σε είδος. Γενική ρύθμιση

Οποιοσδήποτε παροχές σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο αυτού (Σ.Σ. *Δεν αναφέρει ο νόμος και οι εγκύκλιος τον εταίρο ή μέτοχο για την περίπτωση αυτή*) συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημά του στην αγοραία αξία τους, εφόσον η συνολική αξία των παροχών σε είδος υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά φορολογικό έτος. (Άρθρο 13 παρ.1 ν.4172/13- ΚΦΕ)

Ως αγοραία αξία νοείται το κόστος της παροχής που βαρύνει τον εργοδότη, αποδεικνύεται από τα κατά νόμο προβλεπόμενα δικαιολογητικά και καταχωρείται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης συναλλαγών του.

Από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι, με εξαίρεση τις παροχές που περιγράφονται στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 13 ν.4172/13, (δηλαδή την παραχώρηση αυτοκινήτου, τα δάνεια, τα δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών και την παραχώρηση κατοικίας), για τις οποίες δεν υφίσταται περιορισμός όσον αφορά την αξία αυτών, **οι λοιπές παροχές σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό του πρόσωπο συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία, εφόσον η συνολική αξία των παροχών αυτών υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά φορολογικό έτος**.

Σύμφωνα με την διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών της 7-10-2014 : **«Δηλαδή, ακόμα και σε όσα στελέχη εταιριών η αξία της παροχής υπερβαίνει τα 300 ευρώ, το όριο των 300 ευρώ λειτουργεί ως αφορολόγητο όριο και θα φορολογηθεί μόνο για το υπερβάλλον.»** (Αυτό δεν ισχύει για τις κατονομαζόμενες αμοιβές σε είδος, δηλαδή για τα ποσά που προκύπτουν από την παραχώρηση αυτοκινήτου, τα δάνεια, τα δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών και την παραχώρηση κατοικίας.)

Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει τα πρόσωπα που συνδέονται με εργασιακή σχέση με τον εργοδότη τους και τα εξαρτωμένα ή και συγγενικά τους πρόσωπα.

Επισημαίνεται, ότι οι παροχές σε είδος που χορηγούνται προς τρίτα πρόσωπα, που δεν συνδέονται με κανενός είδους εργασιακή σχέση με την επιχείρηση που χορηγεί τις παροχές αυτές, δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 13. **Σ.Σ. Προσοχή εάν δοθούν αμοιβές σε είδος σε τρίτους, να μην δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις αυτές, αλλά πρέπει να λαμβάνει η επιχείρηση τιμολόγιο, γιατί οι επιχειρήσεις δεν χορηγούν ποσά χωρίς αντιπαροχή. Δεν αναφερόμαστε βέβαια σε παροχές σε είδος προς τρίτους για λόγους κοινωνικής πρόνοιας ή ενίσχυσης ανθρωπιστικών σκοπών ή δωρεές.**

Στην έννοια των παροχών σε είδος που φορολογούνται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία εντάσσεται κάθε παροχή σε είδος που χορηγείται στο μισθωτό, με εξαίρεση τις παροχές που αποβλέπουν αποκλειστικά στην κάλυψη δαπανών ή αποκατάσταση ζημιών του φυσικού προσώπου στα πλαίσια της εργασιακής του σχέσης και κατά την εκτέλεση της εργασίας του, όπως ορίζεται στο άρθρο 12 παρ. 2 του ΚΦΕ, οι οποίες ως εκ του είδους τους, βαρύνουν τον εργοδότη, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η παροχή αυτή δεν έχει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος.

Ως τέτοιες παροχές, τις οποίες δεν καταλαμβάνει η παρ. 1 του άρθρου 13, και οι οποίες δεν θεωρούνται παροχές σε είδος και κατά συνέπεια εισόδημα από μισθωτή εργασία, αναφέρονται οι παροχές σε είδος, οι οποίες χορηγούνται προσωπικά προς τους δικαιούχους, μόνο αυτούσια και όχι σε χρήμα και οι οποίες εξυπηρετούν λειτουργικές και παραγωγικές ανάγκες της επιχείρησης, συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητάς της και στην ποιότητα των συνθηκών εργασίας ή αποτελούν μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.

Ενδεικτικά, τέτοιες παροχές σε είδος, οι οποίες δεν θεωρούνται εισόδημα από μισθωτή εργασία, είναι η χορήγηση ειδικών στολών εργασίας, η χορήγηση γάλακτος, η παροχή τροφής στο χώρο εργασίας, η χορήγηση θέσης στάθμευσης στο χώρο εργασίας κ.λπ. Αναλυτικότερα βλέπε το μεθεπόμενο θέμα 4.

3. Αμοιβή σε είδος. Περιπτώσεις που θεωρούνται μισθός

Στις παροχές σε είδος στους εργαζόμενους και στα συγγενικά τους πρόσωπα (Σ.Σ. Δεν αναφέρει ο νόμος και οι εγκύκλιος τον εταίρο ή μέτοχο για την περίπτωση αυτή) που υπερβαίνουν τα 300 ευρώ ανά φορολογικό έτος και συνεπώς προσαυξάνουν το φορολογητέο εισόδημα των εργαζόμενων **περιλαμβάνονται ενδεικτικά:**

3.1 Δωροεπιταγές

Η αξία των αγαθών, που αντιπροσωπεύουν οι χορηγούμενες «δωροεπιταγές», καθώς και η αξία της αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, που αντιπροσωπεύουν τα χορηγούμενα «κουπόνια». (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

3.2 Διατακτικές

Η αξία των διατακτικών που χορηγούνται δωρεάν για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών από συμβεβλημένα καταστήματα.

Εξαιρετικά για τις διατακτικές σίτισης ως παροχή σε είδος λαμβάνεται το ποσό που υπερβαίνει τα 6 ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα καθώς σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ζ' της παρ.1 του άρθρου 14 του ν.4172/13 εξαιρούνται από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις η αξία των διατακτικών σίτισης έως έξι (6) ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

3.3 Χρήση εταιρικών πιστωτικών καρτών

Η παροχή της χρήσης εταιρικών πιστωτικών καρτών στους εργαζόμενους, για δαπάνες που δεν πραγματοποιούνται για το συμφέρον της επιχείρησης, αλλά για την κάλυψη προσωπικών, οικογενειακών ή άλλων δαπανών που δεν σχετίζονται με το συμφέρον της επιχείρησης του εργοδότη ή δεν χρησιμοποιούνται κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές αυτής και το σχετικό κόστος αναλαμβάνει ο εργοδότης. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

Σημείωση Συντάκτη: Για τις περιπτώσεις αυτές(δαπάνες μέσω πιστωτικών καρτών) είναι αυτονόητο ότι θα εκδοθεί τιμολόγιο από τον αντισυμβαλλόμενο και με αυτό ως δικαιολογητικό θα καταχωρηθεί ως δαπάνη στα βιβλία της επιχείρησης. Από το περιεχόμενο το τιμολογίων με βάση την εγκύκλιο, θα κρίνεται εάν οι δαπάνες αυτές έχουν γίνει χάριν της επιχείρησης και προς το συμφέρον αυτής ή θα θεωρούνται προσωπικές δαπάνες του εργαζόμενου. **Θέματα θα δημιουργούνται διαρκώς** για τιμολόγια που θα έχουν να κάνουν με την εστίαση, εάν είναι προσωπικές δαπάνες του εργαζόμενου ή δαπάνες προς το συμφέρον της επιχείρησης, γιατί συμμετείχαν π.χ. στο γεύμα πελάτες ή προμηθευτές της επιχείρησης ή εν γένει άτομα από με τα οποία η επιχείρηση έχει ή επιθυμεί κάθε είδους συνεργασία. **Η προσωπική μας άποψη** ήταν και είναι, ότι σε κάθε είδους διφορούμενες δαπάνες να μην τίθεται θέμα αμοιβών σε είδος προς τους εργαζόμενους, αλλά ένα μέρος των ποσών αυτών (ποσοστό) να μην αναγνωρίζεται στα έξοδα των επιχειρήσεων προς έκπτωση (λογιστικές διαφορές), με τα οριζόμενα στις διατάξεις των περ. ια' και ιβ' του άρθρου 23, που αναφέρονται στη μη αναγνώριση των προσωπικών καταναλωτικών δαπανών και δαπανών ψυχαγωγίας. Τονίζουμε προς άρση παρεξηγήσεων, ότι θα έπρεπε οι διατάξεις αυτές να καθορίζουν ένα ποσοστό και να μην αφήνεται το θέμα αυτό να δημιουργεί διενέξεις μεταξύ των ελεγκτών και των ελεγχομένων, πλην όμως αυτό παρότι προτάθηκε δεν έχει γίνει μέχρι τώρα δεκτό.

3.4 Εκπτώσεις ή δωρεάν παροχές από τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας κ.λπ.

Το όφελος που προκύπτει για τους εργαζόμενους, διευθυντές, διαχειριστές, μέλη διοίκησης και συνταξιούχους των εταιρειών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεφωνίας, ύδρευσης, παροχής αερίου, συνδρομητικών υπηρεσιών (π.χ. τηλεόραση) από την παροχή σε αυτούς ορισμένης ποσότητας

ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, νερού, φυσικού αερίου και συνδρομητικών καναλιών αντίστοιχα με μειωμένο τιμολόγιο ή άνευ ανταλλάγματος. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

3.5 Πληρωμές φροντιστηρίων, παιδικών σταθμών, διδάκτρων, συνδρομών, ιατρικά έξοδα

Οι διάφορες πληρωμές που γίνονται απευθείας από τους εργοδότες σε τρίτους, όπως αυτές που γίνονται:

- προς φροντιστήρια, σχολεία, βρεφονηπιακούς σταθμούς, κατασκηνώσεις κ.λπ. και αφορούν την κάλυψη εξόδων διδάκτρων, βρεφονηπιακών σταθμών, κ.λπ. των ανωτέρω προσώπων,
- οι απευθείας πληρωμές που αφορούν την κάλυψη εξόδων συμμετοχής των προσώπων αυτών σε ημερίδες, προγράμματα ή σεμινάρια εκπαίδευσης, επιμόρφωσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ή την κάλυψη συνδρομών σε περιοδικά και επιμελητήρια, που δεν αφορούν το αντικείμενο της εργασίας τους ή το επίπεδο της θέσης που κατέχουν,
- οι απευθείας πληρωμές που αφορούν την κάλυψη συνδρομών των προσώπων αυτών (σε γυμναστήρια, λέσχες κ.λπ.),
- καθώς και αυτές που αφορούν την κάλυψη ιατρικών εξόδων τους (π.χ. check-up).

Ακόμα στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνεται και το όφελος που προκύπτει για τους εργαζόμενους, διευθυντές, διαχειριστές και μέλη διοίκησης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων εξαιτίας της δωρεάν φοίτησης ή της φοίτησης με μειωμένα δίδακτρα σε αυτά των τέκνων τους, με εξαίρεση τις υποτροφίες που χορηγούνται από τα εν λόγω εκπαιδευτήρια. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

3.6. Αμοιβή σε είδος. Περιπτώσεις που θεωρούνται μισθός. Κινητά τηλέφωνα

Με την Εγκ. ΠΟΛ.1219/6-10-2014, αναφέρεται ότι, η παροχή της χρήσης εταιρικών συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας που γίνεται στους εργαζόμενους, διευθυντές, διαχειριστές και μέλη διοίκησης κατά το μέρος που υπερβαίνει το κόστος των προγραμμάτων χρήσης και υπό την προϋπόθεση ότι το υπερβάλλον ποσό του προγράμματος χρήσης χρησιμοποιείται για προσωπικούς τους σκοπούς και όχι για σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη, λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές επιχειρήσεις καλύπτουν τη συγκεκριμένη παροχή στα προαναφερόμενα πρόσωπα με σκοπό την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών τους, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους και την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών (επικοινωνία με πελάτες, συνεργάτες, κ.λπ.) ακόμα και πέραν του ημερήσιου εργάσιμου χρόνου.

Ο διαχωρισμός της παροχής που εξυπηρετεί την επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη από την παροχή που εξυπηρετεί προσωπικούς σκοπούς των ανωτέρω προσώπων είναι εφικτός διότι κατά την έκδοση του λογαριασμού από την εταιρεία κινητής τηλεφωνίας παρέχεται ανάλυση ανά αριθμό.

Σε κάθε περίπτωση, ο διαχωρισμός μπορεί να βασιστεί και σε βεβαίωση του εργοδότη, με την οποία βεβαιώνεται σε ετήσια βάση το ποσό που αφορά σε επαγγελματική χρήση ή άλλη χρήση της εταιρικής σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατός ο διαχωρισμός ή ο εργοδότης δεν προβεί στον διαχωρισμό αυτό για οποιοδήποτε λόγο και δεν χορηγήσει σχετική βεβαίωση, τότε το υπερβάλλον ποσό του κόστους του προγράμματος χρήσης θεωρείται ως παροχή σε είδος.

Στην παροχή αυτή που προσαυξάνει το φορολογητέο εισόδημα των ανωτέρω προσώπων εντάσσονται και οι φόροι και τα τέλη που αντιστοιχούν σε αυτήν (Φ.Π.Α., λοιπά τέλη).

Σημειώνεται ότι οι παροχές σε είδος αυτής της κατηγορίας στους εργαζόμενους και στα συγγενικά τους πρόσωπα, προσαυξάνουν το φορολογητέο εισόδημα των εργαζόμενων κατά το ποσό που υπερβαίνει τα 300 ευρώ ανά φορολογικό έτος (από συνολικές αμοιβές σε είδος).

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω στην ΠΟΛ.1219/14, παρατίθεται το ακόλουθο παράδειγμα:

Επιχείρηση χορήγησε μέσα στο 2014 σε εργαζόμενο της κινητό τηλέφωνο πληρώνοντάς του όλους τους λογαριασμούς, οι οποίοι αθροιστικά για το έτος αυτό ανήλθαν σε 2.000 ευρώ. Το πρόγραμμα χρήσης είναι 100 ευρώ ανά μήνα, ήτοι 1.200 ευρώ ετησίως.

Περίπτωση α': Από την ανάλυση ανά αριθμό προέκυψε ότι από τη διαφορά των 800 ευρώ (δηλαδή το υπερβάλλον ποσό του προγράμματος χρήσης), 300 ευρώ αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη και τα 500 ευρώ αφορούν προσωπικούς σκοπούς του εργαζόμενου. Κατά συνέπεια ως παροχή σε είδος προς τον εργαζόμενο θεωρείται το ποσό των 500 ευρώ.

Περίπτωση β': Εφόσον από τον αναλυτικό λογαριασμό δεν προκύπτει ή δεν έγινε ο διαχωρισμός επιχειρηματικής ή προσωπικής χρήσης (συμπεριλαμβανομένης της παροχής βεβαίωσης της επιχείρησης κατά τα ανωτέρω), τότε το σύνολο της διαφοράς (ήτοι τα 800 ευρώ) θεωρείται ως παροχή σε είδος για τον εργαζόμενο.

Με διευκρινιστικό δελτίο τύπου στις 7-10-2014 ως προς την εγκύκλιο αυτή, το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει τα εξής:

«Τα προγράμματα χρήσης κινητών τηλεφώνων που παρέχονται στους εργαζόμενους δεν φορολογούνται ανεξαρτήτως του ύψους τους, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια του φορολογουμένου ή του εργοδότη του.»

Ακόμη και σε περίπτωση υπέρβασης του κόστους του προγράμματος χρήσης ούτε το υπερβάλλον ποσό φορολογείται, με τη μόνη προϋπόθεση απλής βεβαίωσης του εργοδότη ότι και το υπερβάλλον αυτό ποσό αφορά σε επαγγελματική χρήση.»

Σύμφωνα με την νεότερη διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών της ίδιας ημέρας (7-10-2014) το υπουργείο Οικονομικών επισημαίνει ότι *«Δεν φορολογείται ούτε το υπερβάλλον ποσό του παγίου, εφόσον αφορά επαγγελματικούς σκοπούς με μία απλή βεβαίωση του εργοδότη» και ακόμα «Δεν φορολογείται η δαπάνη πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω των πιο πάνω συσκευών»*

Σ.Σ. Πρακτικά οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να χορηγούν ένα σταθερό ποσό και να ζητούν από τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, για το υπερβάλλον να εκδίδεται χωριστός λογαριασμός απευθείας στον εργαζόμενο.

Εάν όμως ο συνολικός λογαριασμός έρχεται στην επιχείρηση, πρέπει να έχουν μια γενική βεβαίωση, στην οποία να ορίζουν το ποσό που καλύπτει η επιχείρηση για κάθε κατηγορία εργαζόμενου ή εάν είναι εφικτό θα μπορούσαν να τηρούν ονομαστική κατάσταση με το ποσό που καλύπτει η εταιρεία σε κάθε εργαζόμενο για την εξυπηρέτηση των επαγγελματικών αναγκών.

Εάν πρόκειται για μικρές προσωπικές επιχειρήσεις να καλύπτουν ένα συγκεκριμένο πακέτο κλήσεων «πρόγραμμα», με το οποίο κατά κανόνα μπορείς να καλύψεις το σύνολο των τηλεπικοινωνιακών αναγκών και στην ουσία σπανίως θα υπάρχει υπέρβαση. Εάν παρόλα αυτά υπάρξει υπέρβαση, αυτή να την θεωρούν μισθό και να μην μπαίνουν στην περιπέτεια παρακολούθησης και ελέγχου των κληθέντων αριθμών, που αναφέρει η εγκύκλιος.

3.7 Αμοιβή σε είδος. Κινητά τηλέφωνα. Δύο τηλεφωνικές συσκευές στο ίδιο πρόσωπο

Με την Εγκ. ΠΟΛ.1219/6-10-2014, αναφέρεται ότι *«Όταν η επιχείρηση καλύπτει για το ίδιο πρόσωπο και την παροχή της χρήσης περισσότερων της μίας συσκευής και εταιρικής σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας, τότε η συνολική αξία των επιπρόσθετων συσκευών και εταιρικών συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας θεωρείται παροχή σε είδος και προσαυξάνει το φορολογητέο εισόδημα του δικαιούχου.»*

Αντίθετα στην διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών της 7-10-2014, που παρατίθεται στη συνέχεια αυτούσια αναφέρονται τα εξής: *«Δεν φορολογείται το ποσό του παγίου σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας ανεξάρτητα από τον αριθμό συνδέσεων που έχει δοθεί σε κάθε έναν εργαζόμενο.»*

Μια λογική εξήγηση που μπορεί να δοθεί είναι ότι η διευκρίνιση εννοεί όταν σε ένα «πρόγραμμα» έχουν δοθεί περισσότερες συνδέσεις στο ίδιο πρόσωπο, αυτό που κρίνεται είναι το πάγιο και όχι ο αριθμός των συνδέσεων.

3.8 Αμοιβή σε είδος. Παροχή φορητού υπολογιστή, tablet, internet, δηλαδή εργαλείων εργασίας, δεν θεωρούνται αμοιβή σε είδος. Το ίδιο και η παροχή internet

Με την Εγκ. ΠΟΛ.1219/6-10-2014, αναφέρεται ότι, η αξία των παραχωρούμενων προς τους εργαζόμενους, διευθυντές, διαχειριστές και μέλη διοίκησης, εργαλείων εργασίας π.χ. tablets, φορητοί υπολογιστές ακόμα και πέραν του ημερήσιου εργάσιμου χρόνου δεν προσαυξάνει το φορολογητέο εισόδημα του δικαιούχου δεδομένου ότι η παραχώρηση αυτή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης, την αύξηση της παραγωγικότητάς της και την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Το ανωτέρω ισχύει για ένα εργαλείο εργασίας ανά είδος (π.χ. έναν φορητό υπολογιστή, ένα tablet κ.λπ.). **Δηλαδή, αν η επιχείρηση χορηγεί σε εργαζόμενό της έναν φορητό υπολογιστή, μία συσκευή τηλεφωνίας και ένα tablet, η παροχή των τριών αυτών εργαλείων εργασίας δεν αποτελεί εισόδημα.**

Επισημαίνεται ότι ομοίως δεν θεωρούνται παροχές σε είδος οι δαπάνες πρόσβασης στο διαδίκτυο ως προς τα ανωτέρω εργαλεία εργασίας (π.χ. Mobile internet).

Βλέπε και επόμενο διευκρινιστικό θέμα.

4. Από τις γενικές παροχές σε είδος, τι δεν θεωρείται ως μισθός

Σύμφωνα με την διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών της 7-10-2014, για τις αμοιβές σε είδος, το Υπουργείο Οικονομικών επισημαίνει τα εξής:

«ΔΕΝ φορολογούνται παροχές σε είδος, οι οποίες δίνονται σε όλο το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό μίας επιχείρησης, σύμφωνα με επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας, δεδομένου ότι οι συμφωνημένες αυτές παροχές καλύπτουν τις εργασιακές ανάγκες των εργαζομένων της επιχείρησης

ΕΙΔΙΚΑ σε όλες τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας (ατομικές, συλλογικές κ.λπ.) δεν έχουν την έννοια της παροχής και άρα:

- ΔΕΝ φορολογούνται οι κάθε είδους παροχές προς τους εργαζόμενους για την ασφάλεια και υγιεινή στο χώρο εργασίας
- ΔΕΝ φορολογείται η παροχή τροφής στο χώρο εργασίας
- ΔΕΝ φορολογείται η χορήγηση γάλακτος
- ΔΕΝ φορολογείται η φύλαξη των παιδιών στο χώρο εργασίας
- ΔΕΝ φορολογείται η μεταφορά των εργαζομένων στο χώρο εργασίας τους με μεταφορικά μέσα (λεωφορεία, mini-bus) με δαπάνες της επιχείρησης

- ΔΕΝ φορολογείται η παροχή στολής εργασίας στους εργαζόμενους
- ΔΕΝ θεωρείται εισόδημα και δεν φορολογείται η αξία των διατακτικών μέχρι έξι ευρώ καθημερινά (οι διατακτικές εξαργυρώνονται σε σουπερμάρκετ κ.λπ. καταστήματα)
- ΔΕΝ φορολογούνται ΓΕΝΙΚΩΣ οι ΠΑΡΟΧΕΣ που δίνονται για την εκτέλεση της εργασίας
- ΔΕΝ φορολογείται η χορήγηση θέσης στάθμευσης
- ΔΕΝ φορολογούνται οι παροχές που δίνονται για την κάλυψη δαπανών ή την αποκατάσταση ζημιών του εργαζόμενου στο πλαίσιο της εργασιακής του σχέσης
- ΔΕΝ φορολογείται η συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια ή σεμινάρια ή κάθε είδους εκπαιδευτικά προγράμματα που συνδέονται με την απόκτηση γνώσης ή εμπειρίας σχετικής με την εργασία του υπαλλήλου
- ΔΕΝ φορολογούνται οι συνδρομές σε επαγγελματικά περιοδικά και επιμελητήρια για τους υπαλλήλους της επιχείρησης
- ΔΕΝ φορολογούνται οι υποτροφίες που δίνονται από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια για τη φοίτηση σε αυτά, ακόμα και αν υπότροφοι είναι τα τέκνα των υπαλλήλων των εκπαιδευτηρίων.
- ΔΕΝ φορολογείται η χρήση εταιρικών πιστωτικών καρτών για τις ανάγκες της επιχείρησης, όπως για παράδειγμα την κάλυψη δαπανών σε επαγγελματικό ταξίδι
- ΔΕΝ φορολογείται η παροχή οικίας σε υπηρετούντες στο Δημόσιο και τους φορείς του Δημοσίου, δεδομένου ότι μετακίνησή τους είναι εκ του νόμου υποχρεωτική
- ΔΕΝ φορολογείται η παροχή οικίας στους εργαζόμενους σε περίπτωση πρόσκαιρης εκτός έδρας μετακίνησής τους σε υποκατάστημα, εργοτάξιο ή άλλη εγκατάσταση του εργοδότη

ΔΕΝ φορολογούνται ανεξάρτητα από την αξία της παροχής, ακόμα και αν αυτή υπερβαίνει τα 300 ευρώ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

- Φορολογούνται μόνον αυτοκίνητα που παρέχονται στα υψηλόβαθμα στελέχη (*status cars*). *(αφορά τη φορολόγηση του 30% της απόσβεσης ή του μισθώματος)
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν οι πωλητές, τεχνικοί κλπ εργαζόμενοι των οπείων η εργασία απαιτεί συχνή μετακίνηση
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα δοκιμών (*test-drive*)
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για τη μετακίνηση των πελατών τους
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού (*mini-bus*)
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα πίστας των αεροδρομίων
- ΔΕΝ φορολογούνται τα αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού ή υψηλών προσώπων των επιχειρήσεων διαχείρισης των αεροδρομίων
- Σε καμία περίπτωση ΔΕΝ θεωρείται παροχή η δαπάνη των καυσίμων και συντήρησης των αυτοκινήτων (π.χ. διόδια, βενζίνη, ΚΤΕΟ, *service*,

parking, αλλαγή ελαστικών κλπ). Βλέπε σημείωση μας στη συνέχεια στο θέμα 5

ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

- ΔΕΝ φορολογείται το ποσό του παγίου σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας ανεξάρτητα από τον αριθμό συνδέσεων που έχει δοθεί σε κάθε έναν εργαζόμενο.
- ΔΕΝ φορολογείται ούτε το υπερβάλλον ποσό του παγίου, εφόσον αφορά επαγγελματικούς σκοπούς με μία απλή βεβαίωση του εργοδότη
- ΔΕΝ φορολογείται η παροχή συσκευών Η/Υ, tablets, κινητών και λοιπού εξοπλισμού για ένα τέτοιο εργαλείο ανά είδος. Δηλαδή, αν η επιχείρηση χορηγεί σε εργαζόμενο της έναν φορητό υπολογιστή, μία συσκευή τηλεφωνίας και ένα tablet, η παροχή των τριών αυτών εργαλείων εργασίας δεν αποτελεί εισόδημα.
- ΔΕΝ φορολογείται η δαπάνη πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω των πιο πάνω συσκευών

ΔΑΝΕΙΑ

- ΔΕΝ φορολογείται η διαφορά επιτοκίου των δανείων παντός είδους (τραπεζικά που χορηγούν οι τράπεζες στο προσωπικό τους, δάνεια με έγγραφη ή μη συμφωνία που δίνουν οι εργοδότες στους υπαλλήλους τους καθώς και προκαταβολές ανεξαρτήτως ποσού) **που έχουν δοθεί μέχρι 31/12/2013**. Αυτό ισχύει ασχέτως του ποσού του δανείου ή του χρόνου αποπληρωμής του.

Όλα τα ανωτέρω **ΔΕΝ** φορολογούνται γιατί **ΔΕΝ** θεωρούνται παροχές.

- Σε ότι αφορά τις παροχές, ΔΕΝ φορολογούνται παροχές ως 300 ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο, ακόμα και αν η συνολική αξία της παροχής υπερβαίνει τα 300 ευρώ. Δηλαδή, ακόμα και σε όσα στελέχη εταιριών η αξία της παροχής υπερβαίνει τα 300 ευρώ, **το όριο των 300 ευρώ λειτουργεί ως αφορολόγητο όριο** και θα φορολογηθεί μόνο για το υπερβάλλον.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: φορολογούνται μόνον τα αυτοκίνητα σε υψηλόβαθμα στελέχη, με 30% της απόσβεσης ή του μισθώματος (και όχι αυτά που παραχωρούνται για επαγγελματική χρήση), η διαφορά επιτοκίου των δανείων, τα stock options και η παραχώρηση κατοικίας ακόμα και αν είναι κάτω από 300 ευρώ ετησίως.»

5. Παραχώρηση χρήσης αυτοκινήτου. Πως υπολογίζεται η αμοιβή σε είδος. Ποια ποσά λαμβάνονται υπόψη. Περιπτώσεις που δεν καταλαμβάνονται

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ΚΦΕ, ορίζεται ότι παροχή σε είδος αποτελεί και η αγοραία αξία παραχώρησης εταιρικού οχήματος σε εργαζόμενο

ή εταίρο ή μέτοχο από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, η οποία αποτιμάται σε **ποσοστό 30% του κόστους των αποσβέσεων, των τελών κυκλοφορίας, του κόστους των επισκευών και συντηρήσεων** καθώς και του χρηματοδοτικού κόστους αγοράς ή μίσθωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τις εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης. Τα ποσά αυτά φορολογούνται σαν εισόδημα από μισθωτή εργασία.

Με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1219/6-10-2014, γίνεται δεκτό ότι ο υπολογισμός του 30% δεν υπολογίζεται στο συνολικό κόστος, αλλά περιορίζεται μόνο στις αναγραφόμενες περιπτώσεις κόστους (αποσβέσεις, τέλη κυκλοφορίας, κόστος επισκευών και συντηρήσεων ή χρηματοδοτικό κόστος για μισθωμένα ή με leasing), και οι λοιπές δαπάνες που αφορούν τα υπόψη οχήματα (καύσιμα, διόδια κ.λπ.) δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού της αμοιβής (30%).

Στη συνέχεια, με την διευκρινιστική ανακοίνωση του Υφυπουργού Οικονομικών 7-10-2014 αναφέρεται ότι, « Σε καμία περίπτωση ΔΕΝ θεωρείται παροχή η δαπάνη των καυσίμων και συντήρησης των αυτοκινήτων (π.χ. διόδια, βενζίνη, ΚΤΕΟ, service, parking, αλλαγή ελαστικών κλπ.)» **Σημειώνουμε όμως ότι, οι δαπάνες συντηρήσεων** αναφέρονται ρητά στις πιο πάνω διατάξεις, δηλαδή στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις, ως εκ τούτου απαιτείται διόρθωση των διατάξεων αυτών.

Όταν το ανωτέρω υπολογιζόμενο κόστος είναι μηδέν, (αποσβέσεις, τέλη κυκλοφορίας, κόστος επισκευών και συντηρήσεων ή χρηματοδοτικό κόστος για μισθωμένα ή με leasing), η παροχή αυτή αποτιμάται σε ποσοστό 30% της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία έτη. **Σ.Σ. Πρακτικά** αυτή η περίπτωση πάρα πολύ δύσκολο θα υπάρξει, αφού και ένα αυτοκίνητο που θα είναι παλιό και δεν θα έχει απόσβεση, θα έχει το λιγότερο τέλη κυκλοφορίας)

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση χρήσης εταιρικού οχήματος για χρονικό διάστημα μικρότερο του έτους (νέα πρόσληψη, αποχώρηση εργαζόμενου λόγω συνταξιοδότησης ή άλλου λόγου, απόλυσης κλπ), η αξία της παροχής υπολογίζεται αναλογικά με το πραγματικό χρονικό διάστημα (μήνες) χρησιμοποίησής της. Η χρήση εταιρικού οχήματος από εργαζόμενο για διάστημα άνω των 15 ημερολογιακών ημερών θα λαμβάνεται ως μήνας.

5.1. Παραχώρηση ή χρήση αυτοκινήτου που δεν καταλαμβάνεται από τις διατάξεις για αμοιβή σε είδος

Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 13, δεν καταλαμβάνουν:

α) τα αυτοκίνητα, τα οποία παρέχουν οι επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους πωλητές, τεχνικούς και λοιπούς εργαζομένους, των οποίων η εργασία απαιτεί συχνή μετακίνηση εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη (tool cars) και χρησιμοποιούνται για την επιχειρηματική δραστηριότητα του εργοδότη, ανεξάρτητα αν τα αυτοκίνητα αυτά μπορεί να χρησιμοποιούνται από τον δικαιούχο και εκτός του ωραρίου εργασίας τους.

Αντιθέτως, καταλαμβάνεται και αποτελεί παροχή σε είδος η κατά τα ανωτέρω προσδιοριζόμενη αξία των αυτοκινήτων που παρέχονται στους εργαζόμενους λόγω της θέσης τους (π.χ. σε διευθυντές και επιθεωρητές πωλήσεων, τεχνικούς διευθυντές και λοιπά στελέχη).

β) για αυτοκίνητα δοκιμών (test-drive), που διαθέτουν οι επιχειρήσεις εμπορίας αυτοκινήτων,

γ) για αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού (π.χ. mini-bus),

δ) για αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν επιχειρήσεις (π.χ. ξενοδοχειακές επιχειρήσεις) **για μεταφορά καλεσμένων ή πελατών τους,**

ε) για αυτοκίνητα τα οποία διαθέτουν οι επιχειρήσεις επισκευής και συντήρησης (service) αυτοκινήτων **προσωρινά σε αντικατάσταση των επισκευαζόμενων,**

στ) για αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που χρησιμοποιούνται από τις αεροπορικές εταιρείες και τις επιχειρήσεις διαχείρισης αεροδρομίων **για την εξυπηρέτηση των αεροσκαφών και των επιβατών τους** (αυτοκίνητα πίστας) καθώς και για την μεταφορά VIPS ή προσωπικού.

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω, με την Εγκ. ΠΟΛ.1219/6-10-2014, παρατίθεται το ακόλουθο παράδειγμα:

Επιχείρηση διαθέτει 4 ιδιόκτητα εταιρικά αυτοκίνητα (πάγια στοιχεία της) προς εξυπηρέτηση των αναγκών των 2 εταίρων της. Έστω για το πρώτο αυτοκίνητο καταχωρήθηκαν στα βιβλία ετήσιες δαπάνες (αποσβέσεων, τελών, επισκευών και συντηρήσεων) 6.200 ευρώ, για το δεύτερο 6.000 ευρώ, για το τρίτο 5.800 ευρώ και για το τέταρτο 6.400 ευρώ. Σε όλη τη διάρκεια του 2014 και τα 4 αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται οποτεδήποτε και από τους 2 εταίρους. Συνεπώς, το 30% του κόστους των ανωτέρω, ανέρχεται σε $30\% \cdot (6.200 + 6.000 + 5.800 + 6.400) = 7.320$ ευρώ. Στην περίπτωση αυτή προκύπτει εισόδημα από μισθωτή εργασία για τον καθένα από τους 2 εταίρους ίσο με $7.320 / 2 = 3.660$ ευρώ.

Ο εκκαθαριστής μισθοδοσίας θα πρέπει να συμπεριλάβει στη βεβαίωση αποδοχών των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία που θα χορηγηθεί σε καθέναν από τους 2 εταίρους για το φορολογικό έτος 2014 και την παροχή αυτή των 3.660 ευρώ.

Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που τα εν λόγω αυτοκίνητα είναι μισθωμένα. Οπότε, ο εκκαθαριστής μισθοδοσίας θα πρέπει να επιμερίσει ποσοστό 30% της αγοραίας αξίας των μισθωμένων αυτοκινήτων (μίσθωμα, τέλη κυκλοφορίας και δαπάνες επισκευής και συντήρησης).

Τέλος σημειώνεται ότι με βάση την 129/2534/20.1.2010 ΚΥΑ (Β' 108), η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 13 ν.4172/13 δεν καταλαμβάνει τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

8. Χορήγηση δανείου. Διαφορά επιτοκίου μισθός. Προκαταβολή μισθού άνω των τριών μηνών

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ν.4172/13 ορίζεται ότι **παροχή σε είδος αποτελεί και η χορήγηση δανείου κατόπιν έγγραφης συμφωνίας** από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο. Η ωφέλεια για τον λήπτη της παροχής αυτής προσδιορίζεται ανά φορολογικό έτος, υπολογίζεται κατά το μήνα στον οποίον έγινε η παροχή και αποτιμάται ως η διαφορά μεταξύ των τόκων που υπολογίζονται με βάση το μέσο επιτόκιο αγοράς (Σχετική η [ΠΟΛ. 1034/2014](#) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών) και των τόκων που τυχόν κατέβαλε ο εργαζόμενος βάσει της σχετικής έγγραφης συμφωνίας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία ως παροχή σε είδος λαμβάνεται το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου.

Η προκαταβολή μισθού άνω των τριών (3) μηνών, ήτοι ποσά που υπερβαίνουν το ποσό των τριών μισθών, θεωρούνται δάνειο.

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω, παρατίθενται τα ακόλουθα παραδείγματα:

α) Σε εργαζόμενο με μηνιαίες καθαρές αποδοχές 1.000 ευρώ καταβάλλεται την 30/6/2014 ο μισθός του και επιπλέον 1.000 ευρώ. Το επιπλέον αυτό ποσό των 1.000 ευρώ δεν θεωρείται δάνειο.

β) Σε εργαζόμενο με μηνιαίες καθαρές αποδοχές 1.000 ευρώ καταβάλλεται την 30/6/2014 ο μισθός του και επιπλέον 4.000 ευρώ. Επειδή το ποσό αυτό υπερβαίνει τις καθαρές αποδοχές τριών μηνών ($4.000 > 3.000 (1.000 \times 3)$) θεωρείται δάνειο. Στην περίπτωση αυτή, παροχή θεωρείται το ποσό που υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο αγοράς κατά το μήνα που ελήφθη η προκαταβολή με έγγραφη συμφωνία.

Τέλος, γίνεται δεκτό ότι οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 13 ν.4172/13 δεν καταλαμβάνουν τα ποσά που είχαν καταβληθεί ή πιστωθεί στα υπόψη πρόσωπα (εργαζόμενους, εταίρους, μέτοχους κ.λπ.) πριν από την έναρξη ισχύος του ν.4172/13, ανεξαρτήτως του αν τα υπόψη ποσά έχουν καταβληθεί ως δάνεια με έγγραφη συμφωνία ή άνευ αυτής ή ως προκαταβολές μισθών. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

Σημειώνουμε ότι η αναφορά των διατάξεων σε μισθό παραπέμπει ευθέως στον μικτό και όχι στον καθαρό μισθό που αναφέρει η εγκύκλιος ΠΟΛ.1219/6-10-14, γιατί σε όλα τα κείμενα συλλογικές συμβάσεις κ.λπ. όταν καθορίζεται ο κατώτατος μισθός καθορίζεται ο μικτός μισθός. Ο καθαρός προκύπτει μετά την αφαίρεση των εισφορών του εργαζόμενου, η οποία μπορεί να μεταβληθεί από την ασφαλιστική νομοθεσία.

Ως μισθός θεωρείται η κάθε παροχή του εργοδότη, οποιασδήποτε μορφής ή ονομασίας που χορηγείται ως αντάλλαγμα για την εργασία που παρέχει ο μισθωτός.

Το αναφερόμενο ποσό μισθού σε όλα τα κείμενα της εργατικής νομοθεσίας παραπέμπει σε μικτό μισθό. Οι αναφορές και διακρίσεις για το μισθό γίνονται σε νόμιμο, συμβατικό και βασικό μισθό, όχι όμως σε καθαρό μισθό.

Οι καθαρές αποδοχές προκύπτουν, εάν από το μικτό μισθό αφαιρέσουμε τις ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις της εργατικής νομοθεσίας, που καταβάλει ο μισθωτός και απλά παρακρατούνται και αποδίδονται από τον εργοδότη.

6. Δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του ν.4172/13 ορίζεται, ότι παροχή σε είδος είναι και η ωφέλεια που λαμβάνει εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών.

Η αξία της παροχής προσδιορίζεται κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης ή μεταβίβασής του και όχι κατά το χρόνο χορήγησης αυτών. Επομένως, ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται η ωφέλεια που αποκτάται κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης ανεξάρτητα από το γεγονός του εάν υφίσταται ή όχι η εργασιακή σχέση του δικαιούχου της ωφέλειας κατά το χρόνο αυτό. Η ωφέλεια αυτή αποτιμάται στην τιμή κλεισίματος της μετοχής στο χρηματιστήριο μειωμένη κατά την τιμή διάθεσης του δικαιώματος.

Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει τα δικαιώματα που ασκούνται από την έναρξη ισχύος της διάταξης (δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2014) ανεξαρτήτως του πότε είχε χορηγηθεί το εν λόγω δικαίωμα και επίσης καταλαμβάνει και δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών που διαπραγματεύονται και σε αλλοδαπά χρηματιστήρια. (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

7. Παραχώρηση κατοικίας

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 13 του ν.4172/13 ορίζεται ότι παροχή σε είδος είναι και η αγοραία αξία από την παραχώρηση κατοικίας σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους.

Η παροχή αυτή αποτιμάται στο ποσό του μισθώματος που καταβάλλεται απευθείας από τον εργοδότη προς τον εκμισθωτή της παραχωρούμενης κατοικίας, ενώ στην περίπτωση που η προς παραχώρηση κατοικία ανήκει στον εργοδότη, η παροχή σε είδος αποτιμάται σε ποσοστό 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

Η ανωτέρω διάταξη δεν καταλαμβάνει τις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Την παροχή καταλύματος από το Δημόσιο και φορείς του Δημοσίου σε υπηρετούντες σε αυτό (π.χ. σε ένστολους), δεδομένου ότι η μετακίνησή τους αποτελεί εκ του νόμου υποχρέωση.

β) Την παροχή καταλύματος (οικίας) σε εργαζόμενους, εταίρους ή μετόχους από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα λόγω πρόσκαιρης μετακίνησής αυτών σε υποκαταστήματα ή εργοτάξια ή λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις του εργοδότη στα πλαίσια της εργασίας τους (ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση όπου ο εργοδότης διατηρεί οικία εκτός της έδρας της επιχείρησής του για τις ανάγκες προσωρινής διαμονής - π.χ. μία εβδομάδα, ένας μήνας - των εργαζομένων που χρειάζεται να μεταβούν προσωρινά εκτός έδρας για τις ανάγκες της επιχείρησης του εργοδότη). (Σχετ. Εγκ.ΠΟΛ.1219/14)

II. Αντικατάσταση του θέματος 3 του άρθρου 18 του ΚΦΕ (Σελ.212-213) για τον υπολογισμό της μείωσης του φόρου για τα έξοδα ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης κατά ποσοστό 10% του συνολικού ετήσιου ποσού αυτών.

Υπολογισμός μείωσης φόρου για έξοδα ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης κατά ποσοστό 10% του συνολικού ετήσιου ποσού αυτών.

Για να μειωθεί ο φόρος κατά 10% για ιατρικές δαπάνες πρέπει το άθροισμα των εξόδων ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του να είναι μεγαλύτερο από το 5% του φορολογητέου εισοδήματός του. Φορολογητέο εισόδημα σύμφωνα με το άρθρο 7 είναι το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών για κάθε κατηγορία εισοδήματος από το ακαθάριστο εισόδημα. Για την μείωση του φόρου υπάρχει όριο των 3.000 ευρώ και επομένως η μείωση του φόρου για τις ιατρικές δαπάνες του φορολογούμενου και για τις δαπάνες των εξαρτώμενων μελών του δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 3.000 ευρώ.

Η διοίκηση δέχτηκε στη πράξη (κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων 2013), ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στο σύνολο των ιατρικών δαπανών εάν υπερβαίνουν το 5% του εισοδήματος και όχι στην διαφορά όπως αρχικά είχε ληφθεί κατά την ψήφιση του νόμου.

Παράδειγμα:

1. Φορολογούμενος δαπανά στο έτος 2014 για νοσήλια 2.000,00€ και το φορολογητέο εισόδημά του είναι 25.000,00 €. Η έκπτωση φόρου υπολογίζεται στο 10% των ιατρικών δαπανών κ.λπ. όταν αυτά υπερβαίνουν το 5% του εισοδήματος, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση είναι $25.000 \times 5\% = 1.250\text{€}$. Άρα το ποσό των νοσηλίων των 2.000€ είναι μεγαλύτερο του 5% του εισοδήματος (1.250€) και ο φορολογούμενος δικαιούται έκπτωσης $2.000 \times 10\% = 200\text{€}$

2. Εάν ο φορολογούμενος δαπανήσει στο έτος 2014 για έξοδα σε ιατρούς και φάρμακα 800,00€ και για ιατρικά έξοδα των παιδιών (εξαρτώμενα μέλη) 700,00€ και το φορολογητέο εισόδημά του είναι 18.000€ θα έχει μείωση φόρου $(800,00 + 700,00) \times 10\% = 150\text{€}$. Το 5% του εισοδήματος ($18.000\text{€} \times 5\% = 900\text{€}$) είναι μικρότερο από τις δαπάνες των 1.500€ και τα 150€ είναι μικρότερα από τα 3.000€ που είναι το όριο του φόρου που μπορεί να εκπεστεί.

3. Εάν το φορολογητέο εισόδημα του ίδιου φορολογούμενου ήταν 35.000,00€ δεν θα έχει μείωση φόρου γιατί οι δαπάνες του είναι $800,00\text{€} + 700,00\text{€} = 1.500,00\text{€}$ και το 5% του φορολογητέου εισοδήματος $35.000 \times 5\% = 1.750\text{€}$ είναι μεγαλύτερο από τις δαπάνες του (1.500€). Άρα δεν δικαιούται καμιά έκπτωση.

Στην περίπτωση των συζύγων, ο κάθε σύζυγος δικαιούται μείωση φόρου για ιατρικά έξοδα με ανώτερο ποσό μείωσης φόρου 3.000,00€ με την προϋπόθεση ότι ο/η σύζυγος δεν είναι εξαρτώμενο μέλος και έχει ίδια φορολογητέα εισοδήματα οποιασδήποτε πηγής.

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 23 ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛ.1216/2014 ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ή ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 500€

Εξόφληση αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής, εφόσον η αξία είναι άνω των 500 ευρώ. Ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ.1216/2014

A. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 περ. β του ΚΦΕ (Ν.4172/13) ορίζονται τα εξής:

«Οι ακόλουθες δαπάνες δεν εκπίπτουν:

α)

β) *κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,»*

B. Σχετικά με την έκπτωση ή μη κάθε είδους δαπάνης που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των 500 ευρώ, παρέχονται με την ΠΟΛ. 1216/2014 οι ακόλουθες οδηγίες:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 4172/2013 (ΚΦΕ) καθορίζονται οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες από τα ακαθάριστα έσοδα των φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, δηλαδή ατομικών επιχειρήσεων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

2. Ειδικότερα, με την περίπτωση β' του άρθρου 23, ορίζεται ότι **δεν εκπίπτει κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των 500 €, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή**, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής, **στην έννοια της αγοράς των αγαθών και της λήψης των υπηρεσιών εμπίπτουν** οι αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, υλικών, παγίων, κ.λπ., οι πάσης φύσεως δαπάνες της επιχείρησης καθώς και οι πάσης φύσεως υπηρεσίες που λαμβάνει η επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του ΚΦΕ (ν. 4172/2013) και δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις λοιπές περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Η μη εξόφληση των ως άνω δαπανών με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής δεν συνιστά, από μόνη της, εικονικότητα ως προς τη συναλλαγή και δεν έχει ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό του εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ΚΦΕ, εφόσον δεν συντρέχουν και άλλοι λόγοι.

3. **Διευκρινίζεται ότι η προϋπόθεση της περίπτωσης αυτής (εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής) δεν απαιτείται για τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών:**

α. **Μισθούς, ημερομίσθια** προσωπικού, απολαβές διευθυντών ή μελών του ΔΣ εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, έκτακτες αμοιβές προσωπικού, αμοιβές καταβαλλόμενες σε υπαλλήλους πέραν των συμβατικών ή νομίμων, πάγια μηνιαία αποζημίωση η οποία συνιστά συγκεκριμένη επαύξηση μισθού, που χορηγούνται από τον εργοδότη στον

εργαζόμενο, καθόσον οι ανωτέρω δαπάνες δεν αφορούν στη λήψη υπηρεσιών αλλά στην παροχή μισθωτής εργασίας.

β. Μισθώματα ακινήτων, καθότι δεν πρόκειται για λήψη υπηρεσιών αλλά για χρήση μισθίου (εισόδημα από κεφάλαιο για τον εκμισθωτή, σχετ. άρθρο 39 ΚΦΕ).

γ. Τόκους και συναφή έξοδα, καθόσον δεν εμπεριέχουν τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της παροχής υπηρεσίας.

Ως αξία συναλλαγής λαμβάνεται υπόψη το καθαρό ποσό της αξίας της συναλλαγής, προ ΦΠΑ. Σ.Σ. Αυτό επί της ουσίας γίνεται δεκτό με την εγκ. ΠΟΛ.1216/14, γιατί πρακτικά στις εξοφλήσεις στοιχείων λαμβάνεις και κρίνεις το συνολικά οφειλόμενο και προς καταβολή ποσό, πρόκειται όμως για επιεικέστερη και υπέρ του φορολογουμένου ερμηνεία

4. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα),
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της εταιρείας που πραγματοποιεί την πληρωμή,
- Η έκδοση τραπεζικής επιταγής της επιχείρησης ή η εκχώρηση επιταγών τρίτων,
- Η χρήση συναλλαγματικών οι οποίες εξοφλούνται μέσω τραπεζής,
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής ή η κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

5. Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν συναλλαγές συνολικού ύψους άνω των 500 €, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

6. Σε περίπτωση που οι αντισυμβαλλόμενοι είναι ταυτόχρονα προμηθευτές και πελάτες, επιτρέπεται να προβούν σε εκατέρωθεν λογιστικούς συμψηφισμούς, εφόσον αυτό δεν αντιβαίνει σε διατάξεις άλλων νόμων. Όταν η διαφορά που απομένει μετά τον συμψηφισμό είναι μεγαλύτερη των 500 ευρώ, τότε για να αναγνωρισθεί το σύνολο των αγορών απαιτείται η εξόφλησή της με τραπεζικό μέσο πληρωμής. Τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση πώλησης αγαθών μεταξύ υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών με «ανταλλαγή».

7. Επίσης, διευκρινίζεται ότι με τραπεζικό μέσο πληρωμής αποκλειστικά και μόνο εξοφλούνται, μερικά ή ολικά και οι συναλλαγές αξίας άνω των 500 €, στις περιπτώσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου. Δηλαδή, ο αντιπρόσωπος – εντολοδόχος πρέπει να πληρωθεί με τραπεζικό μέσο πληρωμής και να αποδώσει το προϊόν της πώλησης (ποσό) στον εντολέα του, εφόσον προκύπτει αξία άνω των 500 € ανά εκκαθάριση μετά την αφαίρεση από αυτόν της προμήθειας που δικαιούται, με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

8. Σε περιπτώσεις συναλλαγών, που διενεργούνται σε ημέρες και ώρες μη λειτουργίας των τραπεζών ή που για αντικειμενικούς λόγους δεν είναι δυνατή η εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής και

καταβάλλονται σε μετρητά ή παραδίδονται συναλλαγματικές οι οποίες εξοφλούνται εκτός τραπεζικού συστήματος, προκειμένου η δαπάνη να αναγνωρισθεί φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, η εταιρεία που παρέχει την υπηρεσία ή πουλάει τα αγαθά, **υποχρεούται να καταθέσει** εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έκδοση του παραστατικού (απόδειξη εισπραξης μετρητών ή παραλαβής συναλλαγματικών εκτός τραπεζικού συστήματος) σε τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί σε οποιαδήποτε αναγνωρισμένη τράπεζα ή πιστωτικό οργανισμό το ποσό των μετρητών που εισέπραξε. Ο λόγος της αδυναμίας εξόφλησης με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής πρέπει να αναγράφεται πάνω στο σώμα του στοιχείου του ΚΦΑΣ και να αποδεικνύεται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

9. Σε περίπτωση αγοράς εμπορευμάτων με τη μέθοδο της αντικαταβολής-υπηρεσίες courier, όπου η εταιρεία παροχής υπηρεσιών ταχυμεταφοράς (μεταφορέας - «εισπράκτορας για λογαριασμό τρίτων») αναλαμβάνει τη μεταφορά αντικειμένων, ταχυδρομικών δεμάτων, κ.λπ. με ταυτόχρονη εξόφληση, κατά την παράδοσή τους, της αξίας της αγοράς αυτών από τους λήπτες των αγαθών χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής και στη συνέχεια καταθέτει στον εντολέα του τα εισπραττόμενα ποσά όχι κατά όνομα πελάτη, πράγμα πρακτικά αδύνατο λόγω του αριθμού των εξυπηρετούμενων πελατών, αλλά στο σύνολό τους, προκειμένου οι συναλλασσόμενοι πελάτες κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης να εκπέσουν τα ποσά των δαπανών αυτών και δεδομένου ότι οι συναλλαγές αυτές δεν εμφανίζονται ονομαστικά κατά δαπανηθέν ποσό, **η εταιρεία ταχυμεταφορών εκδίδει**, κατά το χρόνο εισπραξης των μετρητών ή παραλαβής των αξιόγραφων, το προβλεπόμενο από τον ΚΦΑΣ στοιχείο εισπραξης, στο σώμα του οποίου αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του πελάτη (ΑΦΜ, επωνυμία, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας) **με την υποχρέωση να καταθέσει συνολικά τα ποσά εντός δύο (2) ημερών** από την έκδοση του παραστατικού σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας.

Στο τέλος του έτους η εταιρεία υποχρεούται να εκδώσει εκκαθάριση με τα δαπανηθέντα ποσά ανά πελάτη, υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, αναγράφοντας και τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού που έγινε η κατάθεση.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω εμπορικών αντιπροσώπων ή εισπρακτόρων, κ.λπ.

10. Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του φορολογικού έτους αλλά δεν έχουν εξοφληθεί στο έτος αυτό, κρίνονται οριστικά, ως προς την εκπαισιμότητά τους, στο φορολογικό έτος που θα λάβει χώρα η εξόφληση αυτών.

Στην περίπτωση που στο έτος εξόφλησης των δαπανών διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες αυτές εξοφλήθηκαν χωρίς να γίνει χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (π.χ. με μετρητά), η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλλει τροποποιητική δήλωση του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή, προσθέτοντας τα ποσά αυτών των δαπανών ως θετική λογιστική διαφορά.

11. Στις υπόψη διατάξεις εμπίπτουν και οι περιπτώσεις εξόφλησης δαπανών που αφορούν στην αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση έκδοσης στοιχείου του Κ.Φ.Α.Σ. (παρ. 5 άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).

Σ.Σ. Τιμολόγια αγοράς, Αποδείξεις Δαπάνης με αξία άνω των 500 €.

12. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν.4172/2013 (ΚΦΕ), όπως ισχύει, για δαπάνες που αφορούν φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2014 και μετά. (Σχετ. εγκ. ΠΟΛ.1216/1.10.2014).

IV. Τεκμήριο αγοράς ακινήτων ή ανέγερσης οικοδομών

Με την παρ. 2γ του άρθρου 48 του Ν. 4305/2014, τροποποιήθηκε από 31-10-2014, το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' του άρθρου 32 του ΚΦΕ και αποτελεί **τεκμήριο η αγορά ή ανέγερση ακινήτων, αλλά η τιμή που λαμβάνεται υπόψη δεν λογίζεται η αντικειμενική τιμή, αλλά η αγοραία τιμή, η τιμή δηλαδή που αναγράφεται στο συμβόλαιο, εκτός εάν από έλεγχο στο μέλλον προκύψει άλλο ποσό.**

Για αγορές από 1/1/2014 μέχρι 30/10/2014, το τεκμήριο απόκτησης υπολογίζεται στην αντικειμενική τιμή, σύμφωνα με τις παλιές διατάξεις, αφού δεν τέθηκε στο νέο νόμο ημερομηνία ισχύος η αρχή του έτους, αλλά η ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου

Άρθρο 32 περ. γ Ν.4172/2013 (ΚΦΕ)

«Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.

Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό.»

Σημείωση: Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' του άρθρου 32 τέθηκε όπως ισχύει με την παρ. 2γ του άρθρου 48 του Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α 237/31-10-2014). Έναρξη ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ίδιου νόμου, από τη δημοσίευση αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 31-10-2014.

Τα εδάφια που αντικαταστάθηκαν είχαν ως εξής:

"Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982. Αν το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται το καθοριζόμενο σε αυτά τα συμβόλαια τίμημα. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται:

αα) Το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

ββ) Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος ή της αξίας κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου, η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων."

V. Πως φορολογείται η διαφορά που προκύπτει από τα τεκμήρια

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 1 του Ν. 4172/2013 (ΚΦΕ)

Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα φορολογείται:

α) Με την κλίμακα των μισθωτών, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή

β) Με την κλίμακα για την επιχειρηματική δραστηριότητα (26% ή 33% ανάλογα με το ύψος εισοδήματος), εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

γ) Με τον ειδικό συντελεστή 13%, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση. (Σημείωση: Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 34 προστέθηκε με ταυτόχρονη αναρίθμηση της προηγούμενης περ. γ' σε περ. δ', με την παρ. 2β του άρθρου 48 του Ν. 4305/2014)

δ) Με την κλίμακα των μισθωτών, εφόσον ο φορολογούμενος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ)..

VI. Ειδική χρεωστική διαφορά – ζημιά, από συγκεκριμένες περιπτώσεις διαγραφής χρεών, εκπίπτει σε 15 ετήσιες δόσεις για τις τράπεζες, τις επιχειρήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και τις επιχειρήσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

Με την παρ. 3 του άρθρου 27 που προστέθηκε και ισχύει από 15-11-2014, με το άρθρο 78 του Ν. 4307/2014 (ΦΕΚ Α 246/15-11-2014) και με ταυτόχρονη αναρίθμηση των προηγούμενων παρ. 3 και 4 σε 4 και 5.

Η νέα παρ. 3 ορίζει τα εξής:

«Η χρεωστική διαφορά (οριστική ζημιά) λόγω πιστωτικού κινδύνου η οποία προκύπτει για τους πιστωτές των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων [5, 6 και 7 του άρθρου 26](#) του παρόντος από τη διαγραφή χρεών οφειλετών τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου με τίτλο «Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο

α) της Απόφασης-Πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση - Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Α),

β) της Απόφασης-Πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση- Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις που προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή απόλυση υπό όρους, με σκοπό την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Β),

γ) της Απόφασης-Πλαίσιο 2009/ 829/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΜΕΡΟΣ Γ) και άλλες διατάξεις»,

εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά τους σε δεκαπέντε (15) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκε η διαγραφή.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η χρεωστική διαφορά ισούται με το συνολικό ποσό της διαγραφής μείον τους μη εγγεγραμμένους τόκους, οι οποίοι και δεν εγγράφονται.

Η ανωτέρω χρεωστική διαφορά καταχωρείται σε χρέωση των αποτελεσμάτων της χρήσης στην οποία προκύπτει.

Σε περίπτωση που ο πιστωτής έχει σχηματίσει και εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδά του, για το χρέος που διαγράφεται, πρόσθετη ειδική πρόβλεψη κατά τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του παρόντος, η πρόβλεψη αντιλογίζεται σε πίστωση των αποτελεσμάτων του φορολογικού έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η διαγραφή και αποτελεί για τον πιστωτή φορολογητέο κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα.»

VII. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε προαιρετική μετατροπή επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Με το άρθρο πέμπτο του ν. 4303/2014 (ΦΕΚ Α 231/17-10-2014), τέθηκε το άρθρο 27Α και έχει ως ακολούθως:

Άρθρο 27 Α. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

«1. Οι διατάξεις [των παραγράφων 2 έως 11](#) του παρόντος άρθρου αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, **σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.**

Προς το σκοπό της ένταξης στις διατάξεις των παραγράφων αυτών και για την ανάληψη των σχετικών εταιρικών ενεργειών, απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του νομικού προσώπου, κατόπιν ειδικής εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η απόφαση αυτή αφορά στο σχηματισμό ειδικού αποθεματικού και στη δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατά τις διατάξεις [της παραγράφου 6](#), στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του νομικού προσώπου με κεφαλαιοποίηση του ειδικού αποθεματικού και στην εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Η ως άνω απόφαση γνωστοποιείται στη Φορολογική Διοίκηση και στην Εποπτική Αρχή.

Η ένταξη στο ειδικό πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος άρθρου λήγει με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του νομικού προσώπου, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους εκείνου στο οποίο αφορά.

Οι αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων λαμβάνονται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που απαιτείται, κατά τις διατάξεις του [ν. 2190/1920](#), για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά, όσον αφορά στη λήξη της ένταξης, το νομικό πρόσωπο υποβάλλει προς την Εποπτική Αρχή σχετική αίτηση προς έγκριση τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, την οποία αυτή εγκρίνει ή απορρίπτει εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της.

2. Ο φόρος εισοδήματος, ο οποίος αναλογεί σε προσωρινές διαφορές, που αφορούν:

α) στο υπολειπόμενο (αναπόσβεστο) ποσό της χρεωστικής διαφοράς [της παρ. 2 του άρθρου 27](#), που έχει προκύψει σε βάρος των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων [των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26](#) και

β) στο ποσό των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών, λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις των προαναφερθέντων νομικών προσώπων, υφιστάμενες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, για το οποίο έχει ή θα λογισθεί «αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση», σύμφωνα με τις διατάξεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή τις αντίστοιχες διατάξεις του προϊσχύσαντος [v. 2238/1994](#), και εμφανίζεται στις τελευταίες εκάστοτε νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων, ετήσιες εταιρικές οικονομικές καταστάσεις των ανωτέρω νομικών προσώπων, εφόσον έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ, μετατρέπεται, στο σύνολό του ή μερικά με τον τρόπο που περιγράφεται κατωτέρω, κατά περίπτωση, σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση αυτού έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση κατά την οποία το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσης του νομικού προσώπου είναι ζημία, σύμφωνα με τις, κατά τα παραπάνω, νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες εταιρικές οικονομικές καταστάσεις από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων.

Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης προσδιορίζεται δια του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού της, κατά τα παραπάνω, οριζόμενης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες εταιρικές οικονομικές καταστάσεις του νομικού προσώπου, οι οποίες έχουν συνταχθεί για το οικείο φορολογικό έτος, μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσης [Φορολογική Απαίτηση = Ποσό Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης οικονομικών καταστάσεων Χ λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης/(ίδια κεφάλαια Λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης)].

Η απαίτηση της παρούσας παραγράφου γεννάται κατά το χρόνο έγκρισης των εκάστοτε ετήσιων εταιρικών οικονομικών καταστάσεων από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων και συμψηφίζεται με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος του νομικού προσώπου ή και εταιρειών του ιδίου εταιρικού ομίλου («συνδεδεμένων επιχειρήσεων» κατά την έννοια του παρόντος νόμου) του φορολογικού έτους το οποίο αφορούν οι εγκριθείσες οικονομικές καταστάσεις. Προκειμένου για το συμψηφισμό με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος, το νομικό πρόσωπο ή η συνδεδεμένη επιχείρηση μπορεί να υποβάλει εμπρόθεσμα συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία γέννησης της απαίτησης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που ο αναλογών φόρος εισοδήματος του φορολογικού έτους στο οποίο προέκυψε η λογιστική ζημία δεν επαρκεί για τον ολοσχερή συμψηφισμό της απαίτησης και κατά το μέρος που αυτή δεν έχει συμψηφισθεί, το νομικό πρόσωπο έχει άμεσα εισπράξιμη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το υπόλοιπο (μη συμψηφισθέν) ποσό. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της (αρχικής ή συμπληρωματικής) δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, το νομικό πρόσωπο εκδίδει δωρεάν παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής), κατά τις διατάξεις [της παραγράφου 6](#) του παρόντος άρθρου, οι οποίοι ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο και

αντιστοιχούν σε κοινές μετοχές συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το εκατόν δέκα τοις εκατό (110%) του ποσού της εισπρακτέας φορολογικής απαίτησης.

Ως αγοραία αξία των μετοχών νοείται:

(α) εφόσον οι μετοχές του νομικού προσώπου είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους σταθμισμένος με βάση τον όγκο συναλλαγών, κατά τις προηγούμενες τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που καθίσταται εισπρακτέα η, κατά τα παραπάνω, φορολογική απαίτηση ή

(β) εφόσον οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες, η εσωτερική λογιστική αξία τους, όπως προκύπτει από τον νόμιμα συνταγμένο τελευταίο ισολογισμό του νομικού προσώπου, αφού ληφθούν υπόψη τυχόν παρατηρήσεις στην έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή. Η άσκηση των δικαιωμάτων μετατροπής πραγματοποιείται χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος, με την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αποθεματικού.

3. Στην περίπτωση πτώχευσης, διαδικασίας εξυγίανσης, ειδικής εκκαθάρισης ή εκκαθάρισης του νομικού προσώπου, σε εφαρμογή διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας ή της ευρωπαϊκής, όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο, το υπολειπόμενο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, μετατρέπεται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση κατά τα οριζόμενα στην ίδια παράγραφο. Εάν η φορολογική απαίτηση δεν συμψηφισθεί ολοσχερώς με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος του νομικού προσώπου, το μη συμψηφισθέν μέρος της ανωτέρω απαίτησης αποτελεί άμεσα εισπραξιμή απαίτησή του από το Δημόσιο.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζονται στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που έχει λογισθεί επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου αναφορικά με απαιτήσεις κατά εταιρειών του ίδιου εταιρικού ομίλου, καθώς και μετόχων, εταίρων, μελών διοικητικών συμβουλίων, διευθυνόντων συμβούλων, γενικών διευθυντών και διευθυντών αυτών. Ως εταιρεία του ίδιου εταιρικού ομίλου νοείται κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του παρόντος νόμου.

5. Σε περίπτωση συμψηφισμού ή είσπραξης της απαίτησης, όπως προσδιορίζεται [στην παράγραφο 2](#), το σχετικό ποσό αφαιρείται από τη συνολική φορολογική απαίτηση του νομικού προσώπου,

6. Για το ποσό που αντιστοιχεί στο ποσοστό εκατόν δέκα τοις εκατό (110%) του ποσού της ανωτέρω απαίτησης, που δεν έχει συμψηφισθεί με το φόρο εισοδήματος του νομικού προσώπου, κατά τα οριζόμενα [στην παράγραφο 2](#), το νομικό πρόσωπο σχηματίζει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού του κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) προς το Ελληνικό Δημόσιο. Για το σκοπό αυτόν, κατά το χρόνο σχηματισμού του κατά τα ανωτέρω ειδικού αποθεματικού, το νομικό

πρόσωπο εκδίδει προς το Ελληνικό Δημόσιο παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) η συνολική αξία των οποίων προσδιορίζεται [στην παράγραφο 2](#) του παρόντος άρθρου. Οι τίτλοι είναι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, οι οποίες μπορεί να εκδοθούν και υπέρ το άρτιο.

Οι, κατά τα παραπάνω, παραστατικοί τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι από τους κατόχους. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων, οι υφιστάμενοι μέτοχοι έχουν δικαίωμα εξαγοράς τους κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου κατά το χρόνο έκδοσης των τίτλων. Η απόκτηση των τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και η άσκηση των δικαιωμάτων μετατροπής από τους κατόχους τους πραγματοποιείται χωρίς αντάλλαγμα και δεν αποτελεί δημόσια προσφορά κατά την έννοια του ν. 3401/2005. Δεν αποτελεί, επίσης, δημόσια προσφορά η άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς των τίτλων από τους υπάρχοντες μετόχους.

Μετά την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς από τους υφιστάμενους μετόχους ή την παρέλευση του εύλογου χρονικού διαστήματος χωρίς να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό οι, κατά τα παραπάνω, παραστατικοί τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι έναντι ανταλλάγματος και διαπραγματεύσιμοι σε οργανωμένη αγορά.

7. Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου ορίζονται κάθε σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα και ιδίως η διαδικασία του φορολογικού ελέγχου, τα απαιτούμενα στοιχεία τεκμηρίωσης για την επαλήθευση του ποσού της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης κατά του Δημοσίου, η παρακολούθηση και πιστοποίηση του μη συμψηφισθέντος ετήσιου υπόλοιπου της φορολογικής απαίτησης [της παραγράφου 2](#), ο τρόπος αποπληρωμής της, ο οποίος είναι είτε μετρητοίς είτε με ταμειακά ισοδύναμα, όπως αυτά ορίζονται στο πρότυπο 7 των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, η πιστοποίηση της εξόφλησης της απαίτησης αυτής, οι βασικοί όροι που διέπουν τους εκδιδόμενους παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσεων κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής), η μεταβίβασή τους, η αξία μεταβίβασης, ο χρόνος και η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς από τους μετόχους του νομικού προσώπου, ο χρόνος κατά τον οποίο αυτοί καθίστανται διαπραγματεύσιμοι σε οργανωμένη αγορά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια αναφορικά με το χρόνο και τη διαδικασία μετατροπής των δικαιωμάτων και την έκδοση (δωρεάν) κοινών μετοχών των νομικών προσώπων προς το Ελληνικό Δημόσιο.

8. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος άρθρου, και για όσα νομικά πρόσωπα αποφασίσουν την ένταξή τους στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζεται ως προς τις σε αυτό αναφερόμενες φορολογικές απαιτήσεις κάθε άλλη διάταξη νόμου, η οποία τυχόν θέτει διαφορετικές προϋποθέσεις, αιρέσεις ή προθεσμίες στην επιστροφή από το Δημόσιο φόρου εισοδήματος. Η τυχόν μείωση του ποσού της φορολογικής απαίτησης, κατόπιν του ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, συνεπάγεται την έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου ή πράξης διόρθωσης αυτού, χωρίς αυτό να συνεπάγεται οποιαδήποτε αξίωση του νομικού προσώπου ή οποιουδήποτε άλλου σε βάρος οποιουδήποτε κατόχου, σχετικά

με τους παραστατικούς τίτλους [της παραγράφου 6](#) ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία.

9. Σε περίπτωση μετατροπής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί του ποσού των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω κάλυψης πιστωτικού κινδύνου κατά τα οριζόμενα [στην παράγραφο 2](#) σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου, το δικαιούχο νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημά του το ποσό των προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, που αφορούν στο ποσό της κατά τα ανωτέρω μετατραπείσας φορολογικής απαίτησης σε οριστική. Το ως άνω ποσό εγγράφεται σε ειδικό λογαριασμό του νομικού προσώπου.

10. Το ποσό της χρεωστικής διαφοράς, για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί μετατροπή της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου, αφαιρείται από το υπολειπόμενο (αναπόσβεστο) ποσό της χρεωστικής διαφοράς, που εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα του νομικού προσώπου κατά τις διατάξεις [του άρθρου 27 παραγράφος 2](#).

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το φορολογικό έτος 2016 και εφεξής και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2015 και εφεξής.

Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση πτώχευσης, διαδικασίας εξυγίανσης, ειδικής εκκαθάρισης ή εκκαθάρισης του νομικού προσώπου, η φορολογική απαίτηση γεννάται οποτεδήποτε συντρέξουν τα γεγονότα αυτά μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος.»

ΠΡΟΣΦΟΡΑ: Με την αγορά του βιβλίου «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος – Ανάλυση - Ερμηνεία» των Δημ. Σταματόπουλου – Αντ. Καραβοκύρη, αποκτάτε δικαίωμα έκπτωσης **20%** στην Τράπεζα Φορολογικής Πληροφόρησης «Analysis» του Forin.gr.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ “ANALYSIS” του FORIN.GR έρχεται ως **ΑΠΑΝΤΗΣΗ** στην ανάγκη δυναμικής παρακολούθησης της φορολογικής νομοθεσίας.

Παρέχοντας:

- Άμεση, στοχευμένη και γρήγορη παρακολούθηση των αλλαγών της φορολογικής νομοθεσίας
- Ταξινομημένη, σωστά δομημένη και κωδικοποιημένη πληροφόρηση
- Υπογεγραμμένη και υπεύθυνη ενημέρωση

αποβλέπει στην πληρέστερη δυνατή κάλυψη των αναγκών φορολογικής ενημέρωσης και πληροφόρησης της επιχείρησης, των λογιστών – φοροτεχνικών, των εφοριακών, των ορκωτών λογιστών και των νομικών και φορολογικών συμβούλων.

Αναλυτικά, η ΤΡΑΠΕΖΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ “ANALYSIS” του FORIN.GR περιλαμβάνει τέσσερις Βάσεις:

Φορολογική Νομοθεσία

Περισσότεροι από **150** πλήρως κωδικοποιημένοι φορολογικοί νόμοι. Άμεση, σωστή και υπεύθυνη κωδικοποίηση, σε ένα πρωτοποριακό σύστημα **25** μεγάλων νομοθετικών ενοτήτων.

Ηλεκτρονικά βιβλία

Θεματικές ενότητες σε εξειδικευμένα φορολογικά αντικείμενα.

1. **Δαπάνες Επιχειρήσεων.** Ποιες δαπάνες αναγνωρίζονται και ποιες δεν αναγνωρίζονται. Ιδιαιτερότητες
2. **Φορολογικός Έλεγχος.** Δικαιώματα και υποχρεώσεις
3. **Ευθύνη διοικούντων** νομικά πρόσωπα. Διοικητικά και Ποινικά Θέματα
4. **Παρακράτηση φόρου.** Υπόχρεοι. Συντελεστές
5. **Περιουσία και μεταβολή της.**

- Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης.
 - Πόθεν έσχες.
 - Τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Ανάλυση Κεφαλαίου.
- 6. Συντελεστές φορολογίας.** Εισοδήματος. ΦΠΑ, Κληρονομιών, Δωρεών, ΦΑΠ, Μεταβιβάσεων. ΕΝΦΙΑ. Δηλώσεις

Συγκεντρωμένη και σωστά επεξεργασμένη πληροφορία, με δομή ηλεκτρονικού βιβλίου.

Βάση φορολογικών Λύσεων

Αποκτήστε αποκλειστική πρόσβαση σε ένα σύνολο άρθρων & απαντημένων φορολογικών θεμάτων των συντελεστών του Forin.gr και εγκεκριμένων χρηστών του.

Φορολογικές Δηλώσεις

Όλες οι οδηγίες για την ορθή συμπλήρωση των δηλώσεων Ε1, Ε2, Ε3, Ε5, Ε7, Ε9, Ε41, Φ1, Φ4, Φ5 και άλλων. Οδηγίες ανά κωδικό/πεδίο. (πατώντας σε κάθε κωδικό βλέπετε τις σχετικές οδηγίες συμπλήρωσης και το περιεχόμενο αυτών)

Αναλυτικά Στοιχεία Επικοινωνίας	
Ιστοσελίδα:	www.forin.gr/analysis
Τηλέφωνα επικοινωνίας:	210/3387566, 210/2846809
E-mail:	support@forin.gr
Δ/νση:	Σόλωνος 71, 10679, Αθήνα. Θράκης 11, 14121, Ν. Ηράκλειο.